हि द्व्यर्थपदप्रतिपादनं प्रकरणादिपर्य्यालोचनेन च मच्छा-स्त्राभिधानस्यासम्बन्धत्वात्।

"अनन्यसाधारणधीर्धृताखिलवसुन्धरः।
राजते कोऽपि जगति स राजा पुरुषोत्तमः"॥

अत्र पुरुषश्रेष्ठः पुरुषोत्तम इवेत्युपमाध्वनिः। अनयोः शब्दशक्तिमूलौ संलक्ष्यक्रमभेदौ॥

"सायं स्नानमुपासितं मलयजेनाङ्गं समालेपितं
यातोऽस्ताचलमौलिमम्बरमणिर्विश्रब्धमत्रागतिः।
आश्चर्य्यं तव सौकुमार्य्यमतिभिः क्लान्ताऽसि येनाधुना
नेत्रद्वन्द्वमसीलनव्यतिकरं शक्नोति तेनासितुं"॥

अत्र स्वतःसम्भविना वस्तुना कृतपरपुरुषपरिचया स्नाताऽसीति वस्तु व्यज्यते। तच्चाधुना क्लान्ताऽसि न तु पूर्व्वं कदाचिदपि तवैवंविधः क्लमो दृष्टः इति बोधयतोऽधुना पदस्यैवेतरपदार्थोत्कर्षादधुना पदस्यैव पदान्तरापेक्षया वैशिष्ट्यं।

"तदप्राप्तिमहादुःखविलीनाशेषपातका।
तच्चिन्ताविपुलाह्लादक्षीणपुण्यचया तथा॥
चिन्तयन्ती जगत्सूतिं परं ब्रह्मस्वरूपिणं।
निरुच्छ्वासतया मुक्तिं गताऽन्या गोपकन्यका"॥

अत्राशेषचयपदप्रभावादनेकजन्ममहस्वभोग्यदुष्कृतसुकृतफलराशितादात्म्याध्यवसिततया भगवद्विरहदुःखचिन्ताह्लादयोः प्रत्यायनमित्यतिशयोक्तिद्वयप्रतीतिरशेषचयपदद्वयद्योत्या। अत्र च व्यञ्जकस्य प्रौढोक्तिमन्तरेणापि सम्भवात्स्वतः सम्भविता॥